

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2024. június 6.
(csütörtök)**

Szepesy László

25. KITŐL FÉLSZ?

Énekek: 214,1-6, 214,7-10

Alapige: Ámós 3,6a

„Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép?”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk, mennyei Édesatyánk, hogy a mai nap folyamán is megtapasztalhattuk az elég kegyelmet, amelyet ígértél a Tiednek, amellyel hordozol bennünket minden utunkon, minden nyomorúságunkban, örömünkben, bánatunkban, sikerünkben vagy sikertelenségünkben. Áldunk és magasztalunk, Úr Jézus Krisztus, hogy a Te kegyelmed nagyobb, mint a mi bűneink, és minden ma elkövetett vétküinkre is a gólgotai kereszten engesztelő áldozatot szereztél, hogy azok megbocsáttathassanak. Köszönjük, hogy ebben bízhatunk, és kérhetjük is ezért a bűnbocsánatot. Megvallottuk az énekekben is, hogy számtalan módon követtünk el Ellened bűnt, törvényeidet megszegettük, köszönjük, hogy mégis jöhetünk Hozzád. Nem azért, mert méltók vagyunk rá, hanem azért, mert Te irgalmas és kegyelmes vagy. Köszönjük, hogy oltalomná lettél számunkra, védelmező várrá, biztos menedékké a nyomorúság idején, mindennapi táplálékká, az élet kenyerévé, amely által nemcsak megerősítesz bennünket, hanem táplálsz, és növekedést is adsz nekünk.

Köszönjük Neked, hogy mikor elbukunk, utánunk jössz, mint hűséges Pásztor, válladra veszel, visszaviszel, meggyógyítasz. Köszönjük Neked, hogy így keresed a mélységben a Tiedet. Hálát adunk Neked, hogy Eléd jöhetünk közösen is, és hogy a mai nap fáradalmi után is Eléd borulha-

tunk le, hogy mindezeket, amiket énekeltünk, megtapasztaljuk a valóságban, hogy a Te igéd valóban erőt adjon, tápláljon, biztasson, ha kell, figyelmeztessen és intsen, de minden helyzetben Hozzád közelebb vigyen. Ezért kérjük Szentlelked ajándékát, aki képes mindezt megcselekedni velünk, képes Krisztust felragyogtatni, és az Ő útjait nemcsak megmutatni, hanem azon járattatni is bennünket. Szeretnénk ezt kérni, hogy a ma esti ige is így szólaljon meg, legyen élő és ható, bennünk élő és ránk ható, az életünket megváltoztató erő. Kérjük, hogy így vigyen előrébb minket a megszentelődés útján, hogy egyre inkább odaszánjuk magunkat mindenben Teneked, és Téged dicsőítő életet akarjunk élni! Így áldd meg ma esti együttlétünket, Rád figyelésünket, hogy számunkra áldássá, neved számárra pedig dicsőségessé hadd lehessen!

Szent Fiadért, Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Ámós próféta könyvének a 3. fejezetét tanulmányozzuk, amelyben 7 kérdést intéz Izráelhez. Ezeknek a kérdéseknek a célja, hogy Izráel megértse, hogyan és miben romlott meg a kapcsolata az Úrral, és ez által hogyan váltak méltókká a rájuk váró ítéletre. Ezek a kérdések emlékeztették Izráel népét arra, hogy elfeledkeztek az Úrral való szövetségükről, hogy a mindennapjaikban Vele járjanak, Vele éljenek. Az Úr szava, hirdetett igéje, akarata is egyre kevésbé volt fontos számukra (minden más híradással, pletykával, gazdasági hírekkel foglalkoztak, de az Úr törvényeivel, akaratával nem), ezért nem is figyeltek az Úr szolgálóira, prófétáira. De nemcsak az odafigyeléssel és hallgatással volt problémájuk, hanem mindannak elhívésével is, hogy amit az Úr előre kijelentett nekik, azt Ő valóban meg is fogja tenni. Azt hitték, hogy Isten olyan dolgokat ígér, amelyeket később sosem fog megcselekedni vagy betartani. Így az Ő ítéleteit is semmibe vették, azt hitték, az Úr nem fog szava szerint cselekedni. A mai kérdésünk a hitetlenség és az Istentől való eltávolodás egy újabb lépcsőfokát akarja leplezni. A kérdés így hangzik: *„Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép?”*

Először nézzük meg, hogy milyen hétköznapi gyakorlatra utalt ez a kérdés, utána pedig majd azt nézzük meg, hogy mit árul el ez az Úrról és rólunk. Tudjuk jól a történelmi beszámolókból, illetve régészeti leletekből is, hogy a legtöbb ókori nagyvárost fallal vették körül, hogy megvédjék a benne élőket a fosztogató csapatoktól, különféle ellenséges hadseregektől. A városfalakon katonák teljesítettek szolgálatot, feladatuk az volt, hogy folyamatosan szemmel tartsák a környéket, figyelve, hogy nem közeledik-e az ellenség, vagy bármi más egyéb veszély. Ha ellenséges seregek közeled-

tek, a katonák a várfal bármelyik pontján álltak, azonnal figyelmeztetniük kellett a várost a közeledő veszélyre, hogy mindenki időben fel tudjon készülni a támadásra. A civil lakosságot ugyebár biztonságba kellett helyezni, a hadköteles férfiaknak pedig felfegyverkezni és készülni a harcra. De hogyan tegyék ezt? Mivel figyelmeztessék az embereket? Az emberi hang, még hogyha teljes hangerővel szól is, nem hallatszik el messzire, pláne, ha egy nagyvárosról van szó. Mindemellett valami olyan hangos jelzést kellett ugyebár kitalálniuk, amely a város megszokott, hétköznapi zaját, moráját is túlharsogja, amelyet pl. egy zajos piacon lévő ember is meg tud hallani, mert ugye a piacnak is megvan a maga hangereje, zaja, abban egy egyszerű emberi kiáltás nem lesz feltűnő. Ráadásul arra is ügyelniük kellett a figyelmeztető katonáknak, hogy hosszú legyen ez a jelzés, mert ha csak 3-5 másodpercig szól, akkor nem biztos, hogy mindenkiben tudatosodik, hogy mit is hallott az előbb. Tehát egy messzire eljutó, minden zajt túlharsogó, sokáig hallható jelzést kellett használniuk a város őreinek, hogy mindenki időben fel tudjon készülni a támadásra. Ez a jelzés volt a kürt hangja. (Egyébként napjainkban is használjuk a figyelmeztetésnek ez a fajtáját, gondoljunk csak a légitámadások esetén felhangzó légvédelmi szirénákra. Ugyanaz a több ezer éves módszer, csak más eszközzel.) A város lakói jól tudták, hogy ha megszólal ez a bizonyos hang, akkor nagy veszély leselkedik rájuk.

Témánk szempontjából fontos, hogy a kürt megszólalása után hogyan reagált, viselkedett a nép, a próféta ugyanis erre helyezi a hangsúlyt. A legelső és legfontosabb eldöntendő kérdés a kürt megszólalása után rögtön az volt, hogy felismerték-e ezt a hangot. Tudták-e, hogy ez a veszélyt jelentő kürt hangja? Nagy valószínűség szerint az ókori emberek többsége felismerte, hiszen ez egy közismert jelzés volt akkoriban. Lehet, hogy a fiatalabb gyerekek még soha nem hallották élőben ezt a jelzést, mert még keveset éltek ahhoz, hogy hallják, de az idősek valószínűleg tudták, mit jelent, amikor megszólalt a kürt, tudták, hogy az a veszélyre figyelmeztető jelzés. Izráel történelme elég zaklatott volt a királyok időszaka alatt, az északi királyság sok háborút, belviszályt, ellenséges támadást elszenvedett fennállása alatt. A kürtök valószínűleg nagyon sokszor megszólaltak bizonyos városokban. Tudták a városlakók, miről beszél Ámós. Az emberek többsége tehát jól tudta, mert már kisebb korában megtanították rá, vagy már élete során hallotta a kürt szavát, hogy ha meghallja ezt a hangot, az az ellenséges veszélyre figyelmeztet.

Ha felismerték a kürt szavát, a következő kérdés az volt, hogy komolyan vették-e. Azaz: elhitték-e, hogy ez nem próba (mint a légvédelmi szirénáknál időnként megtapasztaljuk), nem valami katonai gyakorlat, nem valami felelőtlen kamasz rosszízű tréfája, mint a farkast kiáltó fiú esete a

mesében, hanem véresen komoly figyelmeztetés? Ez az eset, amit most hallok, ez most éles, ez most igazi. Ha elhitték, hogy mindez igaz és valódi, akkor az volt a kérdés, hogy hogyan reagálnak az emberek, mit tesznek ebben a helyzetben. Ámós próféta szavai a többség reakcióját tükrözik: „*nem riad-e meg a nép?*” – kérdezi a próféta. Riadalom. Ez lenne a természetes: a háború, halálos veszedelem közeledtének híre rettegéssel tölti el a jóézésű embereket. Természetesen lehet eközben valaki bátor is, és rohanhat azonnal a falakra védeni családját és népét és hazáját, mégis az a gondolat, hogy most mindent elveszíthetek, minden, amit szeretek, elpusztulhat, óhatatlanul fel szokott vetődni mindenkiben, még a legbátrabb embereken is. Ámós erre utal: vajon „*nem riad-e meg a nép?*”

Jeremiás próféta később élt, ő maga személyesen átélte Jeruzsálem ostromát. Bár ő maga tömlöcbe volt, mert a király oda vettette őt, mégis hallotta a kürt szavát, a szenvedők kiáltásait, a harc zajait. Könyvében beszámol arról, hogy milyen érzések lettek úrrá rajta, mikor újból és újból, nap mint nap meghallotta a kürt szavát, illetve már akkor is, amikor még csak előre látomásban látta az ostromot, akkor is erőt vett rajta ugyanaz az érzés, amit aztán később átélt nap mint nap. Ezt az érzést írja le a Jer 4,19-21-ben. Figyeljük meg, hogy milyen részletesen beszámol belső lelki állapotáról, érzéseiről a próféta. Ezt írja: „*Oh én belsőm, oh én belsőm! Aléldozom, oh én szívemnek rekeszei! Háborog a szívem, nem hallgathatok! Hiszen hallottad, én lelkem, a kürt szavát, a harci riadót! Vészre vészt jelentenek; bizony elpusztul az egész föld, nagy hamarsággal elpusztulnak az én sátraim, kárpitjaim egy pillantás alatt! Meddig látok még hadi zászlót, és hallom a kürt szavát?*” Megrendítő beszámoló arról, hogy mit jelent háborúban élni, megtapasztalni az ellenség közeledtét. Egy belső megrendülésről beszél, amikor a nyugalom, béke, biztonság érzése semmivé lesz. Háborog a szíve. Látja a teljes pusztulást: a föld, a sátrak, a kárpitok mind semmivé lesznek, és mindez gyorsan, egy szempillantás alatt. A kürt szava a szenvedést, borzalmat, kint és pusztulást jelentette számára.

Milyen mértékű lehet ez a félelem? Lehet olyan, hogy az ember legyőzi, mert bátor, de Ámós próféta jövendölése szerint Izráel férfaiival nem ez fog történni. A 2. fejezet végén beszélt arról, hogy még a leghősiesebb katonák is mezítelenül fognak menekülni az ellenség elől. Hát akkor az egyszerű, védtelen, a küzdelemhez és harchoz nem szokott nép vajon mit fog érezni szívében, látva, hogy még a hősök is menekülnek?! A kürt felhangzásakor a legtöbb ember félelmében elkezd menekülni, vagy ledermed, egy helyben marad. A hirtelen jövő veszély megbénítja, mozdulni sem tud, mert hirtelen nem tudja, mitévő legyen. Ámós ilyen félelemre utal a kérdésével. És nagyon szeretném hangsúlyozni, hogy itt tehát nem vala-

mi gyenge, pillanatnyi ijedtségre gondol a próféta, mert az eredeti héber kifejezés szó szerint reszketést, remegést jelent. Olyan mélyre, elevenbe ható félelmet, amely nemcsak a szívünkön uralkodik el, és borzalmas gondolatokat juttat eszünkbe, hanem a testünk felett is átveszi az irányítást, hogy annak bizonyos fajta mozgását már nem tudjuk tudatosan irányítani, ezért az emberi test elkezd remegni, reszketni, aminek nem ura. A háború borzalmas lelki-testi valóságáról, a vele járó félelemről, rettegésről, kétségbeesésről beszél Ámós. A kürt szavára, jelentőségére, és az általa kiváltott lelkiállapotra emlékezteti Izráel népét, amelyet sajnós napjainkban is sokan megtapasztalnak.

Mindezek tisztázása után az a kérdés: miért idézi fel Ámós ezt a szörnyű képet? *„Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép?”* Miért kellett erre a félelemre emlékeztetni Izráel népét? Nem volt természetes számukra, hogy a kürt ilyen érzéseket vált ki a népből? Dehogynem. A feltett kérdésre valószínűleg minden izráeli azonnal igennel válaszolt volna. Igen, ha meghalljuk a kürt szavát, mindenki megriad, elkezd félni, féltetni szeretteit és mindenét, életét és egzisztenciáját. Akkor miért beszél erről Ámós, ha ez ennyire evidens, és a válasz mindenki számára ismert? Azért, amit korábban mondtam: Ámós Izráel és az Úr közötti kapcsolat megromlásáról beszél. A kürt példáját is azért említi meg az Úr, hogy rámutasson: Izráel népe mennyire nem törődik Ővele, és milyen ostoba módon viselkedik, mikor nem hallja meg az Úr ítéletének szavát, és nem hisz annak. Mert miről van szó? Arról a romlottságról, makacsságról, amely a nép szívében volt. Mert mi másról, mint emberi ostobaságról és az ahhoz való makacs ragaszkodásról van szó akkor, amikor az ember a veszélyt jelző kürt hangjára felfigyel és félni kezd, de amikor az Úr ítéletet hirdet ellene, akkor úgy tesz, mintha semmi sem történt volna? A kürt szava félelemmel tölti el, Isten szava felett pedig átlép. Mert itt nem egyszerű emberi értetlenségről van szó, Testvérek, ezt fontos megértenünk. Izráel népe értette, amit a próféták hirdettek. Nagyon is értették, hiszen egyszerűen, világosan elmondták nekik, hogy az Úr ítéletével kell szembenézniük, jönnek az asszír hódító seregek. Ebben semmi bonyolult nincs. Értették ők ezt, csak ostoba módon nem akartak erről tudomást venni, és makacsul kitartottak véleményük mellett, miszerint a próféták csak ijesztgetik őket, és nem mondanak igazat.

Azt, hogy Ámós az ilyenfajta ostobaságról és makacsságról beszél, abból is tudhatjuk, hogy ugyanez a lelki folyamat ismétlődött meg Jeremiás próféta idejében is. Jeremiás figyelmeztető szavára ugyanúgy nem hallgatott a nép, ahogyan Ámóséra sem. Ő is az ítélet közeledtét hirdette, neki sem hittek. Jeremiás ezt a makacsságot, ellenállást a következőképpen írja le: *„Órállókat is rendeltem fölējük, mondván: Figyeljete a kürtnek*

szavára! És azt mondták: *Nem figyelünk!*” (Jer 6,17) Mit jelent ez? Azt, hogy ha egy egyszerű ember mond valamit, annak hisznek, de ha az Úr prófétája szólal meg, az bolondság. Ha egy katona belefúj a kürtbe, azt meghallja mindenki, az emberek elkezdenek félni és rettegni. De amikor felhangzik a próféták figyelmeztető hangja, mint a kürt szava, ami figyelmeztet Isten haragjára és ítéletére, az ember ugyanúgy él tovább, mintha semmi sem történt volna. Jeremiás hiába mondta nekik: figyeljete a kürt szavára, ők elhatározták, hogy Jeremiásnak nem lehet igaza, ő hazaáruló, mert azt mondja, hogy a babiloniaiak győzni fognak, és hogy adjátok meg magatokat. Ő egy rosszindulatú ember, nem áll ki harcolni, és megmaka-csolták vele szemben magukat, és elhatározták: nem engedünk Jeremiás szavának. Nem figyelünk a kürt szavára. Miért nem teszik? Jeremiás próféta leleplezi őket. A korábban felolvasott rész folytatásában, amiben Jeremiás a kürt hangja révén benne támadt érzésekről írt, rávilágít az igazi okokra, ami e mögött a makacsság mögött áll. Ezt olvassuk, ezt az Úr maga mondja: *„Bizony bolond az én népem: engem nem ismernek, balgatagfiaik ők, és nem értelmesekek! Bölcssek ők a gonoszra, jót cselekedni pedig tudatlanok!”* (Jer 4,22) Isten bolondnak mondja őket. Miért? Tudjuk jól, hogy Isten sosem az értelmi képességeink miatt nevez bolondnak minket az Igében, hanem azért, mert nem vagyunk hajlandóak hinni Benne, igazat adni Neki, és az Ő akarata, parancsai szerint élni. Ez a bolondság! És ez a bolondság leginkább abban nyilvánul meg, hogy nem ismerjük az Urat, és nem féljük az Ő hatalmát. Nincsen bennünk istenfélelem. Márpedig az igazi *„bölcesség kezdete”* (ami a bolondság ellentéte, mert az Úr bolondnak nevez minket, azaz azt mondja, hogy nem vagytok bölcssek), *„az Úrnak félelme”* és az Ő megismerése. Izráel népe nem ismerte az Urat, és nem félte az Ő hatalmát, tehát bolondok maradtak. Ahogy az Úr mondja: bölcssek a gonoszra, jót cselekedni azonban tudatlanok.

Ez a bolondságuk mutatkozik meg abban is, hogy jobban féltek a kürt szavától, mint az Úr haragjától, ítéleteitől, büntetésétől. Ebben a példában pedig minden bűnös ember esztelensége lelepleződik, nem csak Izráelé, a miénk is. Hiszen nemcsak Izráel népét, hanem mindannyiunkat megkísért az, hogy az Urat ne féljük és tiszteljük olyan mértékben, ahogyan az Őhoz-zá illik. Néhány bibliai példával hadd mutassak erre rá, hogy bizony minket is jogosan bolondnak tarthat és nevezhet az Úr.

Jézus Krisztus figyelmeztetett minket arra, hogy az emberben a félelemérzet megromlott, nem úgy működik, ahogyan kellene. Nem attól félünk, amitől igazán kellene; attól, amitől nem kellene, attól félünk; amitől pedig rettegnünk kellene, attól egyáltalán nem félünk. Rosszul működik a félelemérzet. Krisztus ezt mondja: *„Ne féljetek azoktól, kik a testet ölik meg, és azután többet nem árthatnak. De megmondom néktek, kitől fél-*

jetek: Féjjetek attól, aki minekutána megöl, van arra is hatalma, hogy a gyehennára (pokolra) vessen. Bizony, mondom néktek, ettől féjjetek” (Lk 12,4-5). Urunk több dologban is leleplezi a bolondságunkat. Egyrészt abban, hogy azt hisszük: a test minden, csak ebben a földi életben élünk, és ha ennek vége, akkor mindent elveszítünk. Az ember elfeledkezik a lelkéről, arról, hogy Isten örök életre teremtett bennünket, és hogy létezésünknek csupán nagyon rövid, szinte pillanatnyi kezdete csupán az a 80-90 év, amit ebben a világban élünk, mert az ember az örökkévalóságra teremtett. Pont ezért az igazi kincsnek nem ezt a földi életet kell tartanunk, hanem azt az örökké tartó boldogságot, amelyet Jézus Krisztuson keresztül kínál fel Isten a Benne hívőknek. Ebből a bolondságunkból – hogy ez nem így van – következik az is, hogy rossz dolgoktól féjünk. Mivel ezt az életet annyira felmagasztaljuk, az eljövendőt pedig teljes mértékben lebecsüljük, ezért azoktól féjünk, akik ebben az életben árthatnak nekünk, és testünket megölhetik. Krisztus szerint ez az igazi bolondság! Mivel az örök élet összehasonlíthatatlanul értékesebb a jelenleginél, ezért félelmünknek inkább arra kellene irányulnia, nehogy az örök kárhozatra menjünk, és lemaradjunk az örök élet ingyen felkínált örökségéről. Attól kellene félnem, hogy el ne veszítsem azt az örök életet, amit Krisztus nekem felkínál. Mert hogyan gondolkodik Krisztus? Ha az ember hívő, és megölik itt a földön, nem veszít semmit – értsük jól –, mert vár rá az örök üdvösség, boldogság Krisztusban. Ellenben ha Istennel nem törődünk, hanem csak a jelenlegi élettel, és ezt akarjuk mindenáron megtartani, akkor elveszítjük az örök élet ajándékát. Ezért figyelmeztet minket Krisztus, figyelünk kell, hogy mitől féjünk jobban: attól, hogy emberek elveszik tőlünk ezt az életet, kényelmünket vagy a megszokott dolgainkat; vagy pedig, hogy Isten a pokolra juttat minket jogosan bűneinkért. Mert Őróla beszél Krisztus: Isten az, aki a lelket a gyehennára, pokolra tudja juttatni. Látjuk tehát a megromlott emberi gondolkodás romlottságát és bolondságát?! Szól a kürt: vigyázz, elveszítheted ezt az életet, és rettegünk. Szól az Úr: vigyázz, pokolra kerülhetsz, és az emberek nevetnek rajta, nem törődnek vele. Mi ez, ha nem bolondság?

Egy másik egyszerű, mindennapi dologban is megmutatkozik elménk romlottsága, bolondsága, és hogy rossz dolgoktól féjünk. Ez pedig az, hogy hogyan követünk el bűnt. Mire gondolok? Ha emberek társaságában vagyunk, akkor jól viselkedünk. Megpróbáljuk fenntartani a látszatot, hogy mi jó hívő emberek vagyunk, és erről igyekszünk mindenkit elhitetni a környezetünkben. Mások társaságában féjünk rosszat elkövetni, nehogy rossznak gondoljanak minket. Ellenben ha egyedül vagyunk (legalább is ezt gondoljuk hitetlen módon), akkor titkon számtalan bűnt követünk el. Morgolódunk, magunkban gyűlölködünk, olyat teszünk, amit szégyellünk

mások előtt, de ha egyedül vagyok, akkor megengedhetem magamnak. Pedig az ige szerint – és ezt minden hívó ember nagyon jól tudja – folyamatosan Isten jelenlétében élünk és vagyunk. Ő mindig, mindenhol velünk van. Ezt tudva mégis mire vetemedünk? Az Ő jelenlétében nem félünk Elene vétkezni, az Ő haragját kivívni magunk ellen. Mi a helyzet tehát? Az, hogy jobban félünk az emberektől, mint Istentől. Az ő jelenlétükben visszafogjuk magunkat, míg Isten jelenlétében nem félünk bűnt bűnre halmozni. Mi ez, ha nem bolondság?! Mi ez, ha nem a megromlott emberi gondolkodás gyümölcse?

Ugyanez a helyzet a titkolózással. Félünk, hogy kitudódnak a titkaink, dolgaink, ezért ügyelünk arra, hogy leplezzünk dolgokat. Gondosan ügyelünk, nehogy kiderüljenek rólunk bizonyos dolgok, mert mi lesz akkor, ha az emberek megtudják. Mit fognak a munkatársaim, családtagjaim, barátaim gondolni? Az viszont nem zavar minket, hogy Isten előtt nincs titkunk. Mert a Zsid 4,13 szerint *„nincsen oly teremtmény, amely nyilvánvaló nem volna Előtte, sőt mindenek meztelenek és leplezetlenek annak szemei előtt, akiről mi beszélünk”*. Sőt, Krisztus azt mondja, hogy az Úr mindent napvilágra fog hozni, ami most rejtve van, mivel ismer mindent (Lk 12,2-3). És mi mégis titkolózunk. És azt is elhiteti az ember magával, hogy még Isten előtt is eltitkolhatom.

Úgy vélem, ennyi példa is elég ahhoz, hogy igazat adjunk Ámósnak, amikor ebben a kérdésben azt mondja, hogy rossz dolgoktól félünk, és bolondok vagyunk, ha az igaz istenfélelem nincs meg a szívünkben. Mert Izráel népével kapcsolatban ez volt a szomorú helyzet. Az Úr szavától és ítéleteitől nem félték úgy, ahogyan kellett volna. A kültre azonnal hallgattak, de Isten hatalmas szavára és figyelmeztetésére? Arra nem. *„Ha megharsan a kürt a városban, nem riad-e meg a nép?”* De igen! Akkor az Úr ítéltre figyelmeztető szavától miért nem? Talán azt hisszük, hogy nem gondolja komolyan? Vagy azt, hogy nincs elég hatalma betartani a szavát, véghez vinni, amit akar? Nincs hatalma megbüntetni a gonoszokat, végrehajtani ítéletét a kegyelmét elutasító bűnösökön? Akkor miért nem riad meg az ember, amikor Isten leplezi bűneit, és ítéletét hirdeti? Azért, mert hiányzik belőle az igazi istenfélelem és -ismeret.

Természetesen itt nem a hitetlenek félelméről beszélünk csupán, akik Isten hatalmát tapasztalva magukon, rettegnek, és menekülnek Előle, ahogyan az ördögök is teszik. *„Az ördögök is hiszik”*, hogy Isten egy, *„és rettegnek”* is Tőle. Ugyanígy a hitetlen ember is: ha hiszi is, hogy van Isten, de nem bízik Benne, retteg Tőle. És menekül Előle akár a tudatlanságba, akár az önbecsapásba, akár a tagadásba. Menekül Isten valósága elől.

Ámós itt az igazi istenfélelemről is beszél, ami a hívők szívében jelenik meg, és erre mutat rá, hogy hol van ez. Hol van az igaz istenfélelem?

Ez a félelem hittel, tisztelettel, alázattal és hódolattal teljes bizalmat jelent mennyei Atyánk felé. Tisztelettel teljes, mert Isten hatalmát elismeri, és felismeri, hogy Ő ez alatt a hatalom alatt áll, ezért tiszteli Őt. Alázattal teli, mert magát alá akarja vetni ennek a hatalomnak, és nem lázadni akar ez ellen a hatalom ellen, nem küzd és harcol Istennel szemben, hanem önként aláveti magát, mert belátja, hogy az nála végtelenül nagyobb, és ő csak egy porszem az Úrhoz képest. Hódolattal teljes, mert alázatát engedelmességre való törekvésben akarja kifejezni, megélni. Szolgálni akarom az Urat, hódolni Előtte leborulva, engedve Neki. Nem rettegéssel, hanem csodálattal a szívében fordul a fenséges Isten elé, és hódol Neki, dicséri Őt nagyságáért, jóságáért, hatalmáért, fenségéért. És bizalommal teljes, mivel tudja, hogy Isten ezt a hatalmát a megtérő, alázatos ember javára, és nem kárára használja, és céljai, amelyeket nem mindig értünk, jót jelentenek számunkra. A hívő ember látja az Úr hatalmát, de biztonságban érzi magát, mert tudja, hogy az Úr az elveszettek megkeresője, a bűnösök megigazítója, a halálban lévők feltámasztója, a bűnösök megmentője. Erre használja az Ő hatalmát. Hiszi, hogy Isten megbízható, szava kőszálként megáll, és mindent megcselekszik, amit megígért.

Mégis akkor miért nem féljük Őt? Egy kürtszónak jobban hiszünk, egy világi dologtól jobban félünk, mint a szavát soha meg nem szegő Istennek? Mondjunk egy esetet, amikor Isten valaha is nem tartotta be az Ő szavát! Hozzunk egy példát arra, hogy ne ígérete szerint cselekedett volna! Ámós próféta arra emlékeztet minket, hogy Isten szavát hallva hittel kellene válaszolnunk Neki, igaz istenfélelemmel, és ennek a hitnek abban kell megmutatkoznia, hogy milyen érzések töltenek el bennünket, hogyan reagálunk, ahogyan a kürt szavára hogyan reagál a nép, úgy Isten szavára hogyan reagál a hívő ember. Igaz istenfélelemmel. Ha ítéletet hirdet, akkor nem kellene megriadnunk, mint a kürt szavára, magunkba nézve bűnbánatot tartva, és bocsánatáért esedezve Elé járulnunk imádságban? Ha pedig áldást, kegyelmet és szabadítást ígér, akkor nem örömmel, reménységgel, Isten nevének dicsőítésével kellene válaszolnunk? Mert nemcsak a rettegésről van itt szó, hanem a pozitív válaszról is. Az is elmaradhat, nemcsak az istenfélelem, hanem a hála, az öröm is. Napjainkban a háború veszélyének árnyékában élve, vagy éppen kárpátaljai testvéreink saját bőrükön tapasztalva vajon nem az Úr szavára kellene figyelnünk, arra a valakire, aki a lelkünket nemcsak elveszítheti, ha nem hiszünk Őbenne, hanem a Krisztusba vetett hit által meg is mentheti, meg is tarthatja az örök életre? Mert az Úr ezért keres bennünket. Isten emelje fel a szívünket minden helyzetben magához, nyissa meg azt igéje előtt, és tanítson minket Szerinte való módon félni az Ő nevét, hatalmát és fenségét. Isten Szentlelke adja nekünk az Ő bölcsességét, hogy ne bolondok módjára él-

jünk, hanem úgy, mint akik egyé lettünk Krisztussal, aki velünk van minden napon a világ végezetéig, aki hit által a szívünkben lakozik. Ő növelje bennünk az ilyen fajta istenfélelmet!

Imádkozzunk!

Alázattal borulunk le Előtted, mennyei Édesatyánk, mert bűnös természetünk és óemberünk újabb oldalát leplezed le az igében, amikor rámutatsz arra, hogy számtalan dologtól rettegünk ebben az életben, és közben az igaz istenfélelem, ami Neked kijár hatalmad, erőd, fenséged miatt is, az nincs jelen bennünk. Bocsásd meg nekünk, hogy ilyen módon is vétkezünk Ellened! Halljuk a Te szavadat, amely parancsol, amely szolgálatra hív, és nem ugrunk azonnal. Halljuk a vigasztalást, és tovább szomorodunk. Halljuk a bátorító szót, és továbbra is gyávák maradunk. Halljuk az örömet, az ígéretet, és nem reménykedünk, nem várjuk annak beteljesedését. Bocsásd meg nekünk, hogy szavadra számtalan alkalommal nem úgy válaszolunk, ahogy gyermekeidhez és Tehozzád az méltó, hanem ebben is számtalan módon vétkezünk Ellened, és jogosan vesszük magunkra, hogy mi magunk is gyakran bolondokká leszünk, mert nincs meg bennünk a Te ismereted és félelmed.

De mindazáltal ha nem magunkra, hanem Rád nézünk és szent Fiadra, akkor reménykedünk és Téged dicsőítünk, hogy ebben az állapotban nem akarsz meghagyni bennünket, mert Te azért jöttél, hogy megszabadíts. Azért jöttél és haltál meg a kereszten, hogy bölccsé tegyél, és ennek kezdetét, az istenfélelmet munkáld a mi szívünkben. Hálát adunk, valányszor átérezhettük bűneink súlyát, azt, hogy megbántottunk Téged, és Eléd borulhattunk emiatt. Hálát adunk, hogyha szabadításod valóságában örvendezhettünk és dicsérhettünk Téged. Hálát adunk azokért az alkalmakért, amikor a Te igéd által valóban bátorítottál, akaratainkat megmozdítottad, cselekvésre ösztönöztél, életünket, életmódunkat változtattad, szívünket formáltad. Kérünk, Úr Jézus Krisztus, hogy ezekben a nehéz, terhes időkben hadd mutasson a mi életünk és igaz istenfélelmünk is Tereád, mint fenséges, hatalmas Úrra, aki mindeneket igazgat, akarata szerint irányít. És hadd találjuk meg Benned minden vészterhes körülmény közepette is lelki biztonságunkat.

Így könyörgünk, és hozzuk Eléd a háború áldozatait, kárpátaljai testvéreinket, de minden családot, akik különböző nemzetekből valók, akik szeretteiket veszítették el, akiket veszteségek, fájdalmak értek, akiknek élete bizonytalanságban telik, akik nem tudják, hogy mit hoz a holnap. Kérünk, Úr Jézus Krisztus, hogy Te, aki még a pokol kapuiban is megtartod a Te egyházadat, adj nekik Tebenned való igaz hitet, reménységet, és őrizd meg őket az örök életre! És valóban add nekünk ennek igaz tudatát, hogy

az odafelvalókkal törődjünk, ne csak a földiekkal, lássuk meg, hogy sokkalta nagyobb, maradandóbb, örökkévaló az, amit készítettél számunkra, mint a jelenlegi élet. És kérünk emiatt, hogy szolgálodat támogasd, bátorítsd ezekben az időkben, igédet bátran hirdessék, a Hozzád térés lehetőségét, kegyelmi idejét.

De kérünk, hogy nekünk is adj megtéréseket említett bűneinkből, és add a szabadítás örömét, hogy önként, hálával tudjunk Neked élni mindenben: munkában, magánéletben, gyülekezeti életben, mindenhol hadd hirdethessük, micsoda hatalmas, fenséges, kegyelmes, szabadító Urunk van! Így formálj bennünket, kérünk!

Vigasztald gyászolóinkat, akik szeretteiket temették a héten! Támogasd betegeinket, akik ágyhoz vannak kötve, vagy a bizonytalanság óráiban várják a vizsgálat eredményét, hadd tegyék kezedbe életüket, és Benned bízzanak! És kérünk minden lelki terheket hordozóért, hadd tekintsenek Rád, aki a szabadítás Ura vagy, aki könnyebbséget, nyugalmat, békét tudsz adni!

Kérünk fiataljainkért, áldd meg a vizsgázókat, áldd meg a tanulásukat!

És kérünk azért is, Urunk, hogy áldd meg a mindennapjainkat, hiszen Veled tölthetünk minden percet, hiszen megígérted, hogy velünk maradsz egészen a világ végezetéig, amíg visszajössz. Készíts fel bennünket a Veled való szemtől szembe találkozásra! Hálát adunk, ha már készen állhatunk, őrizz meg minket ebben! Ha pedig félünk még, kérünk, Te magad vonzz magadhoz minket! Kérünk, hogy a hit útjain őrizz meg bennünket, és add, hogy erőtlenségeinkben az elég kegyelmet megtapasztaljuk, és Téged dicsőítsünk érte!

Így őrizz, tartsd meg bennünket, kérünk, utaidon Krisztusban való hitben! Kegyelmedből, szent Fiadért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

214,7-10 ének

7. Ne tégy mi vélünk a mi bűnünk szerint,
De tekints minket kegyességed szerint,
A Krisztus Jézus kedves volta szerint,
Érdeme szerint.

8. Végy el mi rólunk ennyi sok ínséget,
Adj nekünk, kérünk, immár csendességet;
Ne fogyatkozzunk el sok íségink közt:
Adj nekünk erőt!

9. Sok háborgásink lecsendesedjenek,
Hogy hatalmasok tégedet féljenek,
És mindenkoron téged ismerjenek
Örök Istennek.

10. Dicséret légyen az Atyának mennyben,
Ő szent Fiának örök dicsőségben,
És Szentléleknek velük egyetemben,
Örökké, Ámen.